

GÖTATRANGAREN

Pris 2 kr.

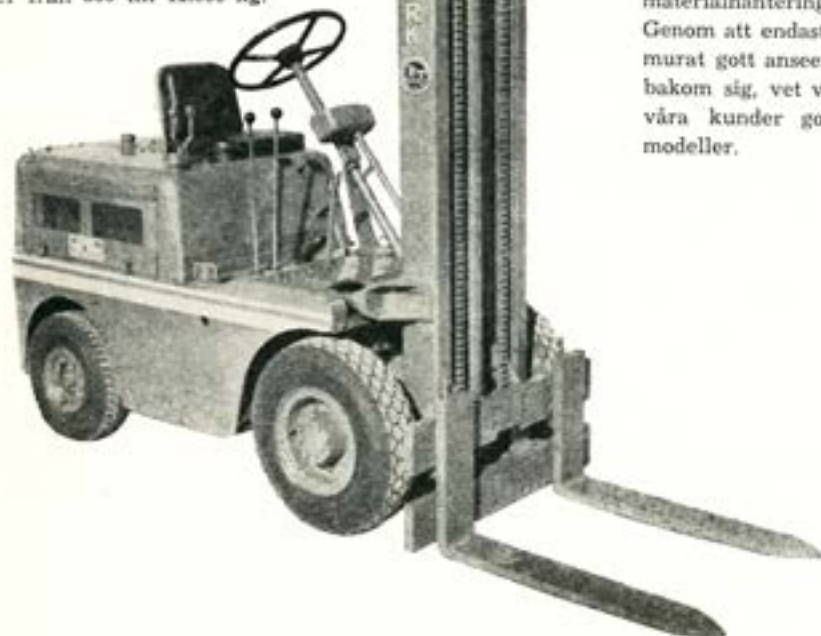
1955

CLARK

Yardlift - 40

är en av de gaffeltruckar som gett Clark dess särställning såväl när det gäller arbetskapacitet, som kvalitet och driftsekonomi. Clark gaffeltruckar finns med kapaciteter från 500 till 12.000 kg.

Clark Yardlift - 40

- är en 2-tonns truck avsedd för såväl utom- som inomhushantering.
- har dimensioner, så utformade, att trucken har mindre bredd än den svenska standardlastpallen — en förutsättning för en god inomhustruck.
- har rätt belastningsfördelning mellan driv- och styrhjul och tillräckligt lång hjulbas för att ej sjunka ned och fastna med styrhjulen på dåliga truckbanor men trots detta liten vändradie.
- är bensen- och dieseldriven, har 12 tums torrlamellkoppling, Clark 3-växlad växellåda och differential och är utrustad med hydrauliska bromsar.
- har 4-hjulsstabilitet och pivot-upphängd styraxel — den idealiska konstruktionen för gaffeltruckar.
- har styrsnäcka med ändlös kulbana, Elliotstyrning och belkapslade kuller med trycksmörjning — ett styrsystem som håller och ger lätt manövrering.
- har Clark hydraulsystem, manöverventiler och direktdriven Vickers oljepump — garantier för att gaffeltruckens vitalaste detaljer får lång servicefri livslängd.

Rätt maskin på rätt plats

AB Bygg- och Transportekonomi har inriktat sin verksamhet på att alltid kunna erbjuda sina kunder just den maskin eller det redskap som bäst lämpar sig för lösandet av varje speciellt materialhanteringsproblem.

Genom att endast representera och sälja fabrikat med ett grundmurat gott anseende och med stora resurser och lång erfarenhet bakom sig, vet vi att vi även i framtiden skall kunna erbjuda våra kunder god service och reservdelshållning för dagens modeller.

Ameise smalspårig gaffelstaplare, avsedd för den svenska standardlastpallen. Lyfthöjder upp till 3,3 m i standardutförande.

Ameise

— en gaffelstaplare för trånga utrymmen. Ni kan få en Ameise som lämpar sig just till det speciella användningsområde Ni tänkt Er. Förutom gaffelstaplare av olika typer med kapaciteter från 500 till 3.000 kg tillverkar Ameise bl. a. batteridrivna gaffel- och plattformsliftvagnar samt dragtraktorer.

BT gaffellyftvagnar

finnas med tre kapaciteter — 600, 1.200 och 2.000 kg. Samtliga liftvagnar finnas i två standardutföranden med 810 respektive 1.150 mm gaffellängd avsedda för den svenska standardlastpallen.

För vidare upplysningar kontakta landets ledande företag inom modern materialhantering.

G Ö T A T R Ä N G A R E N

Organ för Kungl. Göta trängregementes kamratföreningar i Skövde och Göteborg

Adress: T 2, Skövde.

Tel. 2390

Postgiro 95882.

Redaktör och ansvarig utgivare: Kapten SVANTE FISCHER

Innan Ni bläddrar vidare...

G Ö T A T R Ä N G A R E !

Så har ett nytt nummer kommit i Edra händer. Gamla kämpar har slipat sina pennstumpar och åstadkommit följande sidor. För detta skall de ha stor heder och mycken tack! Till nästa år hoppas jag att de lovande författarämnen som givetvis finnes inom våra leder stiger fram ur det fördolda (medförande fotografier) och skickar in sina minnen eller hågkomster från militärlivet.

Arets nummer är en blandning av gammalt och nytt. Vi få inte helt gräva ned oss i gamla minnen utan även se en bit framåt i tiden. Det hade varit önskvärt med ett fylligare bildmateriel, men föreningen har inga såar att ösa pengar ur och klichéer är inga billiga saker.

Bladet har fått en ny fasad ut mot världen och det är "Getens" förtjänst. "Geten" med sitt guld-gula bockskägg och vegetariska matvanor fick sitt namn av vänliga kamrater strax efter inryckningen till 2. kompaniet förra året. De äldre kamraterna tror nu kanske att det rör sig om en nyansskaffad stallgumse, men den tid när hästar fanns på regementet och när stallet var stall är längesedan förbi. Nej — "Geten" var förutom en bra trängsoldat en konstnär som i hög grad bidragit till regementets förskönande. Hans civila namn är Stig Carlsson och när han ryckte ut i våras, återgick han till att vara ut-

övande konstnär hos Rörstrands i Lidköping. På lediga stunder under militärtjänstgöringen — det existerar trots allt en och annan sådan — har han i färg förevigat T2:s korta men intensiva historia på väggarna i kasern II. Väggmålningarna föreställa trängare av alla grader — i m/ä på Karlsborg och i senare tiders uniformer i Skövde. Utvecklingen kan även följas från hästen fram till bilen och motorcykeln som i dag sätter sin prägel på livet vid regementet. Karlsborgsbilden på framsidan av bladet har hämtats från dessa målningar.

Varje Götaträngare bör kosta på sig ett besök och titta på dessa när han kommer till sitt gamla regemente. Det är värt besväret! Om allt går efter beräkningarna, kommer även Skövdes finaste teaterlokal, T2:s gamla gymnastiksal — numera döpt till Götasalen — att utsmyckas med ett stort reliefarbete av Stig Carlssons hand.

Efter detta långa utlägg har jag bara att erinra om att vi i år återigen firar ett jubileum. Det är nämligen 50 år sedan dåvarande kommandanten i Karlsborgs fästning general O. Sylvander avtackade Kungl. Göta trängkår på "uppställningslinjen" i Karlsborg. Detta hände den 26 september 1905 och i och med detta upphörde T2 att tillhöra Karlsborgs garnison. Omedelbart härefter anträdde den för dåtida förhållanden långa marschen till Skövde, varom det berättas många roliga historier. En del av

dem återfinnes på annan plats i tidningen. Kamratföreningen beslöt vid årsmötet 1954 att förlägga årsmötet 1955 till Karlsborgs fästning för att hugfästa detta minne. En minnessten har beställts och den kommer att avtäckas vid detta tillfälle. Programmet för högtidligheten och den trevliga samvaron har ej i detalj utformats men preliminärt kommer det att se ut på följande sätt:

Årsmötesförhandlingar

Korum i Garnisonskyrkan

Högtidstal av regementschefen

Avtäckning av minnesstenen

Gemensam middag i Lv 1:s matsal

Rundvandring i fästningen

Reservera söndagen den 21 augusti för detta ändamål!

Detaljprogram med tider och transportsätt m. m. kommer senare att sändas ut till medlemmarna genom separat kallelse.

Alltså — väl mött i Karlsborg och vars så god att bläddra vidare!

REDAKTÖREN

DISCIPLIN

För några år sedan var glykolen mycket dyr och soldaterna fick stränga order om att vid alla tillfällen ta vara på den.

Vid ett tillfälle hade en soldat kört mot ett träd och kylaren på Scania såg ut som ett dragspel. Regementets överstelöjtnant kom till platsen och den olycklige bilföraren anmälde förhållandet sålunda: "Överstelöjtnant — jag har kört på ett träd så all glykolen runnit ut, men tala inte om det för förvaltaren."

ANSPANN

För Götasträngaren av JÖRN ALWERUD

"Lystring! Aspiranter finns det gott om!

Hästar mindre gott om!"

Churchills ord om blod, svett och tårar är kända över hela världen. Mottot för det här kåseriet är inte lika allmänt känt men lika bra! De orden följdes av en T4-sergeant, gammal hästkari, under en ganska hemsk natt- och vintermarsch i sträng kyla i Sollefteåtrakten 1941. Anledning: Ett anonymt klagoskri ur aspirantruppen med ungefär följande innebörd: "Fy farao! Ingen vila i natt heller. Snöstallar skall göras när vi kommer fram. Djävla kusar!"

Nu är gamla anspannstjänsten en saga blott på trängen. Men det fanns tider, när hästtjänsten och kunnighet i körning och ridning var grundläggande i utbildningen. Ja, hette inte anspannstjänsten förr rent av "egentlig trängtjänst"? Biltjänst, sjukvård och en mängd andra grenar tillkom efterhand och trängde undan anspannet men ännu 1948 fanns hästarna kvar på trängregementena. Sedan överfördes det lilla, som fanns till det utdöende kavalleriet.

Vi vill inte fördölja, att det rådde en viss exklusivitet bland de gamla anspannarna. Trots hänet från den moderna tidens gudar i jeepar och terrängbilar marscherade han tryggt på i skramlande sporrar och läderskoddade ridbyxor, lyckligt okunnig om att hans dagar var räknade. Vi skall inte påstå, att anspannarna var någon utvald elit, o nej, men i kraft av sitt fåtal kunde de omge sig med en särskild nimbus, låt vara något stalldoftande. I anspannstjänstens tempelsalar härskade besynnerliga och för den oinvigde många gånger nog så skrämmande befattningshavare. I stallar, ridhus, hovslagersmedjor och bodar påträffade man anspannets överstepräster. Utomstående pekade på hovslagaren och menade, att där var anspannaren i sin renodlade form: Snart kan han inte ens tala längre, ett långvarigt umgänge med hästar har gjort honom till mera djur än människa! Enda mänskliga hos honom är, att han ej tuggar havre utan lever på snus och jägarbrännvin. — I stallet vakade stallunderofficeren. Han visste att med tjänliga medel liva arbetsviljan under ryktpassen. I ridhuset, beväpnad med en lång piska, drev 1. kompaniets chef rekryterna över hindren. En väl anbragt pisksnärt, ett i rätta ögonblicket framrutet skällsord kunde få fram sista kraft-

reserven i skänklarna och pressa hästen över bommen...

Nu hörs inte längre rasslet av järngrimskaften i stamstallarna, inga rykt-skrapor knackas mot stenläggningen i stallgången, ingen fanjunkare klatschar konstfärdigt med långpiska utanför stallporten på lördagseftermiddagen. Aldrig mera skall man höra det dämpade ljudet av hästhovar mot ridhusbotten eller läderknarr och klingandet av stigbyglar mot en järnbom eller ett beslag.

Men inte var anspannstiden under rekryttjänsten någon dans på rosor. Den var säkert i mångt och mycket dysterare än på bil och sjukvård. Inte kände man någon större entusiasm, när man klafsade i leran efter ett fordon och såg flyget rita sina cirklar mot hösthimlen. Man

tänkte på anspannsförbandets effektiva marschfart: 4 km/tim och suckade av ledsnad. Eller stallvakter, då man inte förmådde lyfta armarna, förlamade av tyfussprutan, eller sandskurning av stång och stigbygel, som fritidssysselsättning! För att inte tala om den dystra vecka, när man stod och hamrade i en halv-rutten dödhov i hovslagersmedjan. Just den tiden kom vi av en slump att läsa Fridegårds bok: Åran och hjältarna, den trista skildringen av ett rekryttår på gamla Livdragonerna i Stockholm. Vi tyckte faktiskt, att en hel del i boken stämde bra med våra egna erfarenheter. Hästtjänstutbildningens alla förtretligheter hade vi gemensamma med Fridegårds livdragonbassar 1918: Karbinen, som skavde fram bölder i ryggen, ryktpassens

monotoni, den hemska smärtan av vissa klämda organ under galoppfattningarna, höst, lera och kaserntristess.

Den riktige anspannaren har andra minnen av sin militärtid också — minnen som i alla fall är starkare. Vi kommer ihåg vårdagar på Södra fältet. Vi rider rätt väg, rätt tempo över ett halvmilsbrett böljande grönt fält. Häst och rytare i arbetstemperatur och så en lång galopp, hindren tas lekande lätt, man njuter intensivt av att finnas till och vinddraget med doft av gräs och gröna löv brusar förbi. Så avsättning och avsadling vid bäcken borta vid Taktiska eken, vapenrocken av, skjortan får torka i solen, hästen dricker ur bäcken och går sedan och betar, medan rytaren håller den i tygeln, lossad vid ena ringen. En cigarrett, blå himmel, körsbärsblom. Det är minnen av de lyckligaste ögonblicken i livet.

Och så drog anspannaren i fält. Hade han otur kom han på en hästbårpluton. Detta förband var en misslyckad korsning mellan anspann och sjukvård, tungrott, illa utrustat och besvärligt. Plutonchefen hade ansvar för 62 hästar och över 100 man och hade, bröder emellan, ett rent litet helvete. Men klarade han av den uppgiften, så kunde han också senare säga till sig själv: Efter det här elddopet skrämmer mig ingenting längre i det militära! Emellertid, likaväl som vi i förra årets Götaträngare efterlyste uppfinnaren av uniform m/10 för att kunna pula en kvarnsten om vederbörandes hals, så skulle vi i detta sammanhang vilja göra motsvarande beträffande chefskonstruktören av salig hästbårplutonen!

Det var helt naturligt på kåranspannskompanierna, som tjänsten var bäst. Det ställdes krav på personalen, det var att rida och köra i regn och rusk, solsken eller nattmörker. Det var så att säga litet sport över det hela. Anspannet undvek stråkvägarna och höll sig till stigar och timmervägar eller i obanad terräng. Man fick sköta sig själv. Man gick i förläggning, skötte hästarna och stekte svamp i kokkärlslocken i den klara septemberluften.

Motoriseringen lämnar ingen plats åt de anspända förbanden längre. Ingen beklagar en utveckling, som gör vår krigsmakt effektivare och mera slagkraftig. Men vi sänder en vemodig tanke tillbaka till den tid, som flytt. Minnesbilderna bleknar liksom fotografierna från beredskapsåren, men en bild har vi kvar: Hästbivacken i fält, kvällsfodret utdelat, stallvakten på sin stubbe med pipan i mun, det rogivande ljudet av hästar, som tuggar stråfoder, vinandet av svansviftningar — träden kastar långa skuggor, tystnad i skogen...

Skövdesekreterarens spalt

Skövde-föreningen avhöll sitt årsmöte i Götasalen på T2 söndagen den 22 oktober 1954 under ordförandeskap av översten m. m. B. Sandberg. Ett 80-tal medlemmar hade hörsammat kallelsen. I sitt hälsningsanförande vände sig ordf. särskilt till ordf. i Malmö-föreningen, löjtn. K. Molin, som för första gången var närvarande vid Skövde-föreningens årsmöte.

Sedan styrelse- och revisionsberättelserna föredragits och ansvarsfrihet beviljats styrelsen, redogjorde överstelöjtnant Y. Diurlin för de förslag till minnesmärke i Karlsborg som hade inkommit. På förslag av herr Bertil Nilsson, Göteborg, be-

det är inte bara stallar och bodar på regementena, som nu står tomma och livlösa sedan hästarna försvann. Också furumoarna och skogsdungarna vid våra gränser i Dalsland, Värmland, Norrbotten ligger åter öde som före 1939. Hedarna och skogsdungarna, där hästar stampade på provisoriska stallgolv eller slog mot stenarna i bivackerna; ställen där de fördes till vattning vid sjöar och älvar och där klingandet från fälttjänst hördes genom skogarna.

slöt årsmötet att lämna styrelsen full handlingsfrihet att ordna med detta minnesmärke.

Till styrelse under innevarande arbetsår valdes:

Översten m. m. B. Sandberg	Ordf.
Överlärare G. Fridén	Vice ordf.
Fanjunkare S. Wireskog	Sekreterare
Fanjunkare B. Öman	Kassaförv.
Kapten S. Fischer (nyvald)	Redaktör
Sergeant A. Molin	1. klubbm.
Öfurir L. Ehrling	2. klubbm.
samt löjtnant A. Broman, trädgårdsmästare A. Andersson, målarenmästare G. Jansson, för Göteborgs-föreningen konditormästare B. Nilsson och herr O. Söderberg samt för Malmö-föreningen löjtnant K. O. A. Molin.	

Till revisorer valdes löjtnant N. Carlsson och f. maskinisten G. Tapper med kapten Augustsson och köpman K. G. Jansson som suppleanter.

Sedan de egentliga årsmötesförhandlingarna hade avslutats, vände sig ordf. till den avgående redaktören för Götaträngaren, kapten G. Danell, och framförde kamratföreningens tack till honom

A B

Mauritz Larsson

Tel. 288 SKÖVDE Tel. 1018

F Ä R G E R

F E R N I S S O R

A R T I S T M A T E R I A L

T A P E T E R

Sjukvårds- och Tekniska
artiklar

Maskinell ammunitionshantering

Hur ofta har vi inte läst i tidningarna att utbildning t. ex. under repetitionsövningarna skall äga rum med ny materiel. Men vad har det omfattat i själva verket? I regel ingenting nytt. Många gånger har det gått ut på precis samma program som för 10, ja kanske 20 år sedan. Nu börjar emellertid bladet att vända på sig även inom trängen. Vi skall få hjälp av maskiner i hanteringen av alla ammunitionseffekter. Vi skall gå in för maskinell materielhantering.

Materielhantering — vad är det?

Allmänt talas numera om materielhantering, när man åsyftar förnödenheters lastning, transport och lossning. Det är det gemensamma begreppet för dessa tre olika arbetsmoment. Görs arbetet på gammaldags manér med handkraft, kallas det för manuell hantering. Men tar man maskinella hjälpmedel i anspråk, blir det detsamma som maskinell hantering.

för det synnerligen energiska arbete han nedlagt på vår tidning under flera år.

I samband med ålderklassens utryckning och dennas avtäckning på kaserngården den 17 mars överlämnade regementschefen till resp. kompaniers "Bästa soldat" kamratföreningens minnegåva i form av silvertallrik med kamratföreningens märke.

Beträffande minnesmärket i Karlsborg har styrelsen beslutat anlita Karlsborgs Stenhuggeri Försäljningsaktiebolag att utföra en minnessten, som skall resas framför den del av slutvärnet i fästningen där regementet var förlagt åren 1892—1905. Minneshögtidlighet är preliminärt utformat sålunda: Samling sker i Karlsborg söndagen den 21 augusti 1955 och korum hålles i Garnisonskyrkan, högtidstal och avtäckning av minnesstenen förrättas av regementschefen och gemensam middag intages i matsalen på Lv 1. Kallelse och detaljprogram kommer senare att utsändas till kamratföreningens medlemmar. För att icke i onödan anstränga föreningens kassa med kostnaderna för minnesmärket är styrelsen tacksam för varje slant, som enskilda medlemmar kunna skänka. Sätt in dessa pengar på föreningens postgirokonto 95882 och skriv på talongen "Minnesmärket i Karlsborg".

Alltså väl mött i Karlsborg den 21 augusti.

Sixten Wireshög

I stort sett är det alltså just olika former av materielhantering, som vi tillämpar vid trängens olika krigsförband: Transport- resp. förrådsförbanden. Låt oss nu först se vilka

hanteringsmetoder, som vi använder i dag

Här kommer endast att beröras hantering av ammunition, som på grund av vikt och kvantitet utgör det största transportproblemet inom underhållstjänsten. Ända tills för några år sedan fanns inga tekniska hjälpmedel att tillgå. Ammunitionsmanskapen lyfte ammunitionen från fordonen samt bar den till upplagen. I regel var den förpackad i lådor med en vikt av cirka 40 kg. Ju mer ammunition det var fråga om, desto saktare gick det. Någon uthållighet under flera timmar i sträck kan man inte begära vid manuell hantering. Arbetsintensiteten måste av naturliga skäl avta. För att underlätta arbetet infördes *hjulbanorna*. Med dessas hjälp kan man få kollina att glida av egen tyngd från fordonen till upplagen. Hanteringen begränsas till uppläggnings av ett kולי på

Bild 1

hjulbanan resp. avlyftningen. Givetvis kan banorna även användas vid lastning under förutsättning att en mindre lutning åstadkommes i riktning mot fordonet.

De finns i längder på 3 m, som kan kopplas ihop. Genom att använda kurvor med 90 eller 45 graders vinkel underlättas anordningarna inom ett upplag. 1,5 meter långa hjulbanor användes främst på bilflak.

Hjulbanor ingår i ammunitionss-

Bild 2

förbandens utrustning både i etappgrupp och underhållsgrupp. Den största fördelen med dem torde vara, att de väsentligt spar truppernas krafter. Men det är nödvändigt att lämpliga anordningar vidtas för uppläggning av banorna för att full effekt skall erhållas.

Maskinell hantering — enhetslast

I och med att eldkraften alltmer ökar i arméns krigsorganisation uppstår även ett större ammunitionsbefov. Om man följer äldre hanteringsmetoder, innebär det, att ammunitionsförbandens personal måste utökas i motsvarande omfattning. Men häremot talar det allmänna önskemålet att begränsa antalet soldater i underhållsorganisationen till förmån för de stridande förbanden. I en sådan situation har undersökts, i vilken utsträckning maskinella hjälpmedel kan tas i anspråk för att spara folk vid lastning och lossning av ammunition. För att fullt utnyttja den maskinella hanteringsmetodens alla fördelar bör ammunitionen sammanföras i större enheter, s. k. *enhetslast*. Detta äger rum genom att stuva ett antal ammunitionslådor av vanligt format på en lastpall enligt bild 1. Själva pallan kan vid vissa ammunitionssorter utgöras av de understa lådorna, som hårt sammanhålls med stålband. Artilleriammunition sammanföres i enhetslast genom att de enskilda projektilerna ställs eller läggs intill varandra på ett lastplan enligt bild 2. Härigenom inbesparas emballage av sedvanligt utseende. Enhetslasten sammanhålls av stålband. För att kunna bära en enstaka artillerigranat av grövre kaliber, förses den med ett T-format bärhandtag, inskruvat på rörets plats.

Gemensamt för enhetslast av olika slag är vikten cirka 700—900

kg. samt storleken: cirka 1 m längd, 1—1,2 m bredd och 1 m höjd. Anledningen till att denna vikt valts är, att de vanligast förekommande lyftanordningarnas kapacitet utgör cirka 1 ton. Vidare måste hänsyn tas till olika fordons transportkapacitet. Ur fältmässig synpunkt kan 1 ton synas vara alldeles för stor börda. De maskinella hjälpmedlens stora fördelar kommer emellertid fram först, när de till fullo utnyttjas. Användningen av en enhetslast på t. ex. 500 kg. skulle innebära, att dubbelt så många arbetsmoment måste utföras i förhållande till 1000 kg.

Den maskinella utrustningen inom en etappgrupp utgöres av gaffeltraktorer och lyftvagnar.

Gaffeltraktorer

Efter omfattande truppöversök vid trängregementena under åren 1953—1954 kom man fram till, att en vanlig hjultraktor med kompletterande anordningar blir det bästa hjälpmedlet för hantering av enhetslast inom en etappgrupps verksamhetsområde. Gruppering av ett etappförråd av ammunition måste alltid äga rum i terrängen. Därför erfordras en viss terrängframkomlighet, vilket en hjultraktor har. Anordning för lyftning och transport kortare sträckor av enhetslast — lyftstativ — kan utan större svårighet monteras på hjultraktorn. Till att börja med monterades stativet fram till på traktorn. Det visade sig emellertid inte vara möjligt att styra en traktor med så stor framvikt.

Däremot är det fördelaktigt med montering baktill, genom att den stora belastningen på drivhjulen förhindrar slirning. Det är dock nödvändigt att fram till förse traktorn med motvikter för att förhindra stegring. Stativet är kopplat till traktorns hydrauliska system,

Bild 3

varigenom själva upplyftningen av enhetslasten med hjälp av stativets gafflar äger rum på hydraulisk väg. För att underlätta införandet av gafflarna under en enhetslast, kan stativet lutas bakåt. På motsvarande sätt kan det lutas framåt under transport, så att lasten ligger stadigt. Denna möjlighet att luta hela stativet, kallas för tiltning.

Till skillnad från i marknaden förekommande gaffeltrucker av standardutseende kallas ovan beskrivna traktorer för gaffeltraktorer (bild 3). Som gaffeltraktorer kan endast ifrågakomma de större typerna av hjultraktorer.

Den ekonomiska faktorn bör också beröras. Genom att standardtraktorer kan användas, föreligger möjlighet att genom uttagning vid mobilisering ta i anspråk det civila beståndet av hjultraktorer. Lyftstativet är även av standardkonstruktion, men måste givetvis inköpas för att sedermera monteras vid mobilisering. Härigenom erhålles ett utmärkt maskinellt hjälpmedel utan för stora investeringar i fredstid.

Lyftvagnen

är en slags hydraulisk domkraft på hjul. Lyfthöjden är mycket ringa. I första hand användes den som transportvagn vid lossning av enhetslast från järnvägsvagn till lastbil eller motsvarande fordon. Den förekommer som standard i den civila marknaden. Närmare utseende framgår av bild 4.

Användningsområden inom etappgrupp

Ammunitionen tillföres etappgrupperna i regel med järnväg. Vid lastningen i centralförrådets berganläggningar används med fördel

vanliga gaffeltrucker. Permanentade gångar och lastkajer möjliggör detta. Vid etappgruppen uppstår emellertid väsentliga svårigheter på grund av — såsom tidigare framhållits — grupperingen i terrängen. Över huvudtaget måste man räkna med provisoriska förhållanden, eftersom en etappgrupp ofta kan behöva flyttas allt eftersom läget växlar vid främre förband. Den fortsatta redogörelsen avser att beskriva den maskinella hanteringen vid etappgruppens urlastningsstation och etappförrådet av ammunition.

Hanteringen vid urlastningsstation

För lossning av enhetslaster avdelas två man och en lyftvagn per järnvägsvagn. Medger tillgången på lyftvagnar att två st. kan disponeras per järnvägsvagn, underlättar

Bild 4

SKÖVDE BILBYRÅ

(FRITHIOF PETTERSSON)

Försäljer: DUNLOP
FIRESTONE
GOOD-YEAR
TRELLEBORG

Utför vulkanisering, Topp- och
Helregummering i

MODERN GUMMIVERKSTAD

Mörkegat. 6

Telefon 575

det arbetet väsentligt. Detta gäller framför allt, om flaket är slitet. Trycket fördelas jämnare vid användning av två lyftvagnar samtidigt per enhetslast. En lastbil köres upp nära intill järnvägsvagnen, så att flaken kommer fullt i nivå med varandra. Detta är nödvändigt för att järnvägens lastbryggar skall kunna användas. Vid behov utföres fältarbeten för att upphäva nivåskillnaden. Lyftvagnens ringa frångångshöjd gör, att enhetslasten fastnar på lastbryggan, om brytningen blir för stor på grund av nivåskillnaden mellan flaken.

Lastning av en 5-tons lastbil beräknas ta 5—10 minuter. För att ett helt ammunitionståg skall kunna lossas inom stipulerad tid ford-
ras, att lastbilar fortlöpande kan kö-
ras fram till järnvägsvagnarna. Nå-
got uppehåll i lossningen får inte
förekomma. Även om man efter-
strävar att lossa tågen under mör-
ker, utgör de ett stort mål för fiendens flyg.

Om lastbilar inte står till förfo-
gande för lossning av ett tåg, an-
vändes gaffeltraktorer. Med hjälp
av lyftvagnar tas enhetslasten fram
till järnvägsvagnens kant, där trak-
torn med sina gafflar lyfter lasten.
För att inte förlora för mycket tid
bör enhetslasterna under sådana
omständigheter tillfälligt läggas upp
endast cirka 100 meter från järn-
vägsspåret.

Personal, även ammunitionsutbil-
dad, lyftvagnar och gaffeltraktorer
ingår i det nya etappkompaniet,
som bl. a. skall bestrida verksam-
heten vid urlastningsstationer inom
en etappgrupp.

Hantering vid etappförråd av ammunition

Vid val av grupperingsterräng
för ammunitionsupplag inom etapp-
förråd måste särskild vikt fästas
vid, att den är framkomlig för gaf-
feltraktorer. Detta är avgörande
för den maskinella hanteringen.
Vidare måste den väg, som förrå-
det grupperas utmed under alla

omständigheter medge ihållande
tung fordonstrafik. Flera hundra
lastbilar skall varje natt kunna
komma fram på denna väg.

Till varje upplag avdelas upp-
lagschef och medhjälpare samt en
gaffeltraktor med två förare. Plats
för lossande lastbil skall finnas vid
upplaget vid sidan om den genom-
gående vägen. Gaffeltraktor skall
om möjligt kunna ta enhetslasterna
på bilens båda sidor, beroende på
terrängens utseende eller upplagets
beläggning. Traktorn transporterar
lasten till plats inom upplaget, där
den skall nedläggas, i regel inte
längre än 100 meter från bilen.

Gaffeltraktorförarens arbete är
mycket tröttande. Han måste till
stor del vara vänd bakåt för att av-
passa lyftgafflarnas höjdläge samt
på en centimeter när backa in
traktorn mot enhetslasten för att
kunna lyfta den. Föraren måste av-
lösas ofta för att arbetsintensiteten
skall kunna bibehållas.

Lossning av enhetslast sker på
motsvarande sätt.

Lossning resp. lastning av 5-tons
lastbil vid upplag beräknas ta 8—15
minuter. Samma tider gäller såväl
vid dager som mörker.

Erforderligt antal gaffeltraktorer
ingår i det nya ammunitionsför-
rådskompaniet. Ett mindre antal
finns också i reserv. Detta är nöd-
vändigt, eftersom man vid använd-
ning av maskinella hjälpmedel all-
tid måste räkna med att fel lätt kan
uppträffa.

Hantering vid förband framför etappgruppmrådet

Den maskinella hanteringen be-
gränsas hittills till centralförråd
och etappgrupp. Lastning inom
etappgrupp för transport till främre
förband äger rum maskinellt. Vid
förbanden måste enhetslasterna
sönderdelas på lastbilarna genom
att de sammanhållande stålbanden
slås isär, varefter vanlig kollivis
hantering vidtar.

Alla ammunitionssorter kommer
sannolikt inte att sammanföras till
enhetslast. Med anledning härav
kommer även i fortsättningen att
finnas hjulbanor i amförrådskom-
paniets utrustning. Man måste även
ta hand om ammunitionskollin,
efter det att bandningen av enhets-
laster gått sönder under transpor-
ten.

Fördelar med maskinell hantering

Den maskinella hanteringen med-
ger knappast några större tidsvin-
ster jämfört med den manuella. De
påtagliga fördelarna ligger i per-
sonalbesparingen och framför allt i
arbetsuthålligheten. Efter åtta tim-
mars ihållande arbete, även under
mörker, kan man räkna med att
hantera lika många ton per tim-
me som den första timmen. Vad
detta betyder vid uppladdning för
storstrid, torde stå klart för var
och en, som sysslat med under-
hållstjänst.

Örjan Bager-Sjögren

JAGAD

För ett 40-tal år sedan var det inte
ovanligt att vissa befäls personer umgicks
lite för flitigt med Baccus. En av dem
hade odlat bekantskapen alltför energiskt
under en lång följd av år med påföljd att
han ibland såg små skära elefanter och
andra underligheter.

En dag kom han ner till järnvägssta-
tionen i Skövde och bad att få köpa 1001
biljetter till Falköping.

"1001 biljetter?" sa den något förvånade
järnvägstjänstemannen och trodde att han
hört fel.

"Javisst!" sa befäls personen, stack in
huvudet genom luckan och viskade: "Psst
det är tusen smådjävlar efter mig, men
jag skall lura dem och kliva av i Stens-
torp".

Café Koppen

Alla trängares café

SKÖVDE

Lindbergs

Bilskola

Biluthyrning

Körkortsbok

CENTRUMHUSET, Skövde

Inneh. fanj. å res.-stat

ERIK LINDBERG

Telefon 1125

Minnen från tiden för Göta trängkårs förflyttning från Karlsborg till Skövde

Det var i början av september 1905. Svenska och norska statsdelegerade hade börjat underhandlingarna i Karlstad den 31 augusti; underhandlingar om att undvika krig brödrafolken emellan samt uppgörelse i godo beträffande unionskrisen. Det var en betryckt stämning i landet vid denna tid. Krigsrisken var stor, ty Sveriges prestige stod på spel — med den tidens ögon sett.

Trängkåren hade året tidigare — om inte minnet sviker — omorganiserats till 3 kompanier, 2 träng- och 1 sjukvårds-komp, mot ett av vardera förut samt namnbyte från Göta trängbataljon till Göta trängkår. Chef var överste S. Falk, kompchefer kaptenerna Knut O. Palm, Gustaf Raquette och Richard Tham, den senare för sjukvårdskompaniet. Intendent kapten Hårleman, regkvartermästare löjtnant Belfrage. Regementsläkaren hette Beronius och musikföreståndare var nu serg. Ragnar Wennerholm. (Musikpersonalen bestod av 5 man, inklusive musikföreståndaren.) — Det blev något av alarmuppbrott visavi inflyttningen i det nyuppförda etablissemanet i Skövde. Denna skulle nämligen planenligt sannolikt ägt rum någon gång i oktober 1905, men spänningen med Norge var tydligen orsak till att vederbörande ville ha trängkåren "på plats" i god tid — ifall, ifall.

Gamla ärevärdiga "Gråbo" var sommardagen en behaglig plats att vistas på, men vintertiden var trist. Ehuru den tidens ungdom ej var bortskämd med nöjesliv, var det dock här platt intet av förströelse. Rödesund var inte mycket av samhälle på den tiden; "Gästis" och så några stugor till. — Men det fanns en ölkällare å hotellet inom fästningen, som var fullsatt 3 gånger i månaden, nämligen den 1, 11 och 21, d. v. s. avlöningsdagarna. Gästerna bestod övervägande av artillerister och ingenjörer (det sista låter fint).

Trängarna var något förnämre i sin vandel än ovannämnda kolleger, vadan de drack mindre öl och var sällan i slagsmål med de nämnda. Men annars var det nästan obligatoriska slagsmål, mindre eller större mellan "Baskar" = artillerister och "Bockar" = ingenjörer 3 gånger i månaden, sammanfallande med ovannämnda avlöningsdagar.

Göta Ingenjörskår med, tror jag, 9 kompanier, disponerade halva slutvärnet, alltså fram till kyrkan, för sin förläggning; den andra hälften, i ska' vi säga världens längsta byggnad, av fästnings-

artilleriet och trängen. Vid "mörka gången" bodde "Emma i Vallen" och på Vanäs udde bodde dalkullorna. Emma i Vallen sålde goda vetebröds-smörgåsar för 10 öre per styck; hon var som en god mamma för knektarna.

Nu åter till uppbrottet: Alla befintliga träng- och sjukvårdsfordon voro dagen före avmarsch välpackade med flyttsaker; en del sådana torde varit lastade på tåg. — En komisk avskedsfest fick trängarna vara med om denna sin sista kväll på Karlsborg. Det glunkades om att trängarna skulle få stryk till avskedspass innan de gav sig iväg till Skövde. Och mycket riktigt, vid taptodags var det stor folk- (militär) samling framför slutvärnet vid artilleriets förläggning. Och slagsmål blev det. Men att det var trängarna, som skulle ha stryk, hade tydligen glömts bort, ty alla slogs mot alla och mig veterligen var det ingen trängare som fick blesyrer vid bataljen. Dagbefälen kunde dock inte svingra folkmassan, utan en av förbandscheferna (vilken har gått ur minnet) ingrep genom att låta blåsa larm. Detta gav effekt; alla rusade till respektive uppställningsplatser; så kommanderades det "marsch i säng!". Och så var det inte mera, vare sig då eller nu, om den saken.

Ja, så var man på väg mot Skövde och — gladare tider.

Den, som skriver detta, var kusk på ett fordon, det var visst förbinderi- eller sjuktransportvagn m/86 och samtidigt, i egenskap av trumpetare, spelade i marschkolonnen. Vagnen var tungt lastad och någonstans mellan Mölltorp och Fagersanna skulle signalen "halt" blåsas (repeteras från tätspelet); kolonnen stannade med ens och mitt ekipage, som befann sig i starkt motlut, hölls ej av hästarna, utan gick bakåt ner i vägdkädet. Mäntro, det var inte så lätt för en klen yngling att samtidigt hålla reda på tömmarna, klämma till handbromsen och spela trumpet. Men på den tiden var det inte många missgrepp i tjänsten som ursäktades; jag fick en tidsenlig utskällning av sergeant Nordfors. Men jag har förlåtit honom. Redan medan han levde. Tidens metod i militärtjänst var sådan.

Välbefinnandet att träda in i den nya fina kasernen i Skövde och att sätta sig till bords i den ljusa matsalen kan icke beskrivas. Militärlivet syntes i all hast värt att leva.

Första natten — eller kanske nätterna — fick vi ligga i syskonbudd på halm i

logementen. Där fanns inte vare sig sängar eller skåp. Byggnationen var för övrigt inte i detalj färdig, vilket ger belägg för att inflyttningen skett tidigare än beräknat.

Så till slut några ord om första tiden i Skövde.

Någon samlingslokal såsom mäss — "marka" — fanns inte de första åren efter inflyttningen i annan mån än att det "schapp" för byggnadsarbetarna vid kasernbygget även i fortsättningen var i funktion och fick ersätta manskapsmäss.

Det var en mycket gammal enplans backstuga mellan kanslihuset och matsalen, men innanför kasernområdet, som under många år hade äran av att vara "marka". Stugan innehöll 2 små rum och kök. Det ena rummet var bostad för marketenterskan och det andra var underbefälsmäss. Vid ena ytterväggen var tillbyggt ett brödskjul under snedtak; detta rum var de menigas mäss. Genom en lucka i väggen till köket fick man "fikan" serverad.

Men inga "sörger" för mässbristen; det fanns ett kafé "Göta" på andra sidan vägen mitt emot kasern och det fanns kaféer i sta'n, däribland "Döv-Petters". Och de som ville ha stimulans gick på "Skandinav".

Så blev det så småningom dans i gymnastiksalen minst en söndagskväll i månaden. På Karlsborg hade trängmusikanterna på grund av sitt fåtal, samspelat med artillerimusiken, men nu hade trängkåren fått sin musikernummerär ökad till 8 man och denna ensemble stod nu för musikunderhållningen inom förläggningen och ofta utanför också.

Jag avslutar med en liten anekdot, där en min rekrytkamrat, Olle Swärd, spelar första fiolen. Olle (han har definitivt "lämnat in" nu) var mycket god musiker och blev slutligen musikfanjunkare i Linköping, men han var en stor spefågel också, kanske något i överkant nonchalant. Sergeant Nordfors sa' ofta till honom: "Du Swärd, Du är en jäkla snobb!" Vid ett tillfälle tjänstgjorde han i husarernas musikkår vid musikutförande för ett fältförband i skaratrakten. Vid hemfärden — tågresä — tog mannarna fram sin torrscaffning att förtära. Därvid råkade Olle Swärd tappa en smörgås, men istället för att på folkligt sätt ta upp smörgåsen, sparkade han densamma under bänken. En distingerad civil herre i kupén reser sig och säger: "Skäms Ni inte människa, skall ni behandla bröd på så-
(Forts. å sid. 12)

T 2 ORGANISATION

Regementschef

REGEMENTSSTABEN

STABSAVD MED REGEXP

Regstabsch: kapt Bager-Sjögren
 Förhörsdet: kapt Björnström
 Regpastor: kyrkoadj Wetterholm
 Expförest: förv Hansson
 Expuoff: serg Brännerstad
 Expöfurir: öfurir Karlsson
 Kanslibitr: frk Schneider

TYGAVD

Tygoff: kapt Landin
 Regmoting: aing Friede
 Tygförrådsförv: förv Jensen
 Tyguoff: fanj Back
 Expuoff: fanj Gunnefjord
 Tyghantv, mot: thv Ousbäck
 , vapen: thv Magnefors
 , sign: thv Haag
 Signmek: ate Kejnell
 C övnmtrlförrådet: öfurir Olsson
 Skjutbanorna: öfurir H Svensson
 Förrådsförman: ffman Talmark
 ffman Palmgren
 ffman Ahnell
 ffman Bladh

MOBILISERINGSAVD

Chef: kapt frih Funck
Mobdet
 Bitr moboff: kapt Ekberg
 Uoff t förf: fanj Grebesjö
 Chef HHB-det: serg T Persson
 Kanslibitr: fru Nylander

Personaldet

Chef: kapt Viktorsson
 Off t förf: kapt Kristler
 Off t förf: kapt Bernström
 Registrator: förv Stenström
 Expuoff: fanj Lundstedt
 Kanslibitr: civ tjm Friberg
 fru Bergström

Förrådsort H

Förrådsuoff: serg Akemo
 Förrådsförman: ffman Hjalmarsson

Mobe N

Förrådsuoff: fanj P Nilsson
 Förrådsförman: ffman A Johansson

SJUKVÅRDSAVD

Regläkare: regläk Strömberg
 Batläkare: batläk Söderberg
 Sjvförrådsförv: förv Nyrén
 Uoff t förf: fanj Heimersson
 Läkemedelscentralen: apotekare
 Haldin
 Översköterska: syster Ulla Eker-
 mann
 Expförest: öfurir Simonsson
 C övnmtrlförrådet, sjv: öfurir
 Sinnerbrandt
 Förrådsförman, sjv: ffman O
 Johansson
 Förrådsförman, sjv: ffman S G
 Johansson

INTENDENTURAVD

Regint: kapt Almén
 Intförrådsförv: förv Hjerpe
 Expuoff: fanj K E Nilsson
 Förest för FBK: fanj Rask
 Förrådsförman: ffman Ahman
 ffman Högberg
 Verkstadsförman: förman Wahlund
 Bitr verkstadsförman: förman T.
 Andersson
 Kanslibitr: frk Flodin
 Marketerierikassör: kassör J
 Johansson

UTBILDNINGSAVD

Utboff: major Walldén
 Kompoff: löjtn Hagström

KASERNVÅRD M MASKINANLÄGGN

Drifting: Ing Alrud
 Kasernförv: fanj Broberg
 Kasernöfurir: öfurir Myhrberg
 Maskinmästare: maskinmäst Olsson
 1. reparatör: reparatör Blom
 2. reparatör: reparatör Freijd
 Extra reparatör: reparatör Jonsson

KASSAAVD

Kassachef: förv Swanemo
 Kansliskrivare: fru Tingdal
 Kontorist: fru Andersson

SOMMAREN 1955

Överste Sandberg

UTBILDNINGSENHETER MM

I. BAT

Batexp
 Batadj: kapt Bodemark
 Stabsuoff: fanj Bladh
 Ubef t förf: öfurir Blomster
 öfurir Norén

II. BAT

DIREKT UNDERSTALLT
 REGEMENTSCHEFEN

Chef: major Lüning
2. komp Sjvutb Chef: löjtn Sandstedt Adj: fanj Örman Övr bef: fanj Lingnert serg Ljungqvist serg Otterberg öfurir Lundin öfurir Åberg furir Blom furir Lindner furir Kruse
4. komp Centr sjvutb Chef: kapt Uggla Adj: fanj C A Carlsson Övr bef: fänr Bergerbrandt serg Emanuelsson serg Lögdlund serg Carlström öfurir Qvist öfurir Jonsson furir Holmberg
8. komp Mekutb Chef: kapt Engström Adj: fanj Nyholm Övr bef: serg Larsson serg Boström öfurir Hilmertz öfurir C E Svensson Uthvst: tvn Bomb thv Dahlgren thv Nordström ate Weiner ate Bjursell ate Rudhager ate Persson ate Sandberg ate Stenbäck furir Ström
9. komp Intutb Chef: löjtn Lennbrandt Adj: fanj Rempling Övr bef: serg Skidell serg Hansson serg Strand serg Orheim öfurir Johansson öfurir Jensen furir Edsberg furir Johansson
Sjvmtlrskolan Chef: serg Jenemark Övr bef: öfurir Bössman
Förbinderiskolan Syster Thyra Pettersson Syster Maj Jakobsson

Chef: major Stahre
1. komp Trfutb Chef: kapt Wally Adj: öfu Andersson Övr bef: fänr Ottoson serg Hjerthén serg Molin serg Svensson öfurir Wackelin öfurir Nilsson furir Magnusson furir 103 Karlsson furir Andersson
3. komp Skolkomp Chef: kapt Fischer Adj: serg Axelsson Övr bef: löjtn Morell löjtn Dahlberg löjtn Rudholm löjtn Tingdahl löjtn Jundin fänr Blomberg serg Pettersson serg Nilsson serg O Andersson serg Rhodin serg Söderberg öfurir Persson öfurir Magnusson
6. komp Motor- och signutb Chef: kapt Svallingson Adj: fanj Wireskog Övr bef: löjtn Montgomery fanj K M Johansson fanj Meijel serg G Persson serg Claeson serg Spetz öfurir Pettersson öfurir Glimstam furir Josefsson furir Nordqvist
Körskolan med garageavd Chef: fanj Jansson Övr bef: öfurir H Pettersson öfurir Larsson furir Svensson furir Haglund
Vaktchefer Chef: öfurir Tarland Övr: öfurir E Nilsson öfurir H Nilsson öfurir A Andersson

11. komp Chef: kapt Lindholm Adj: fanj S Johansson Övr bef: öfurir S. Andersson öfurir Svensson

UNDERSTALLT CHEFEN I 13
 FÖRLÄGGNING ROMMEHED

5. komp Läkarutb Chef: kapt Schulte Adj: serg Argus Övr bef: löjtn Skeppstedt löjtn Ljungné fanj Lindahl serg Landström serg P E Johansson serg Breitfeld serg Sterner öfurir Ehrling öfurir Vestin öfurir Holm överfurir Nordmark furir Österberg furir Nilsson furir 730 Karlsson
--

UNDERSTALLT SEKUNDCHEFEN
 I 3, ÖREBRO

Sjvkontingent Centr sjvutb Chef: löjtn Hallenberg Övr bef: serg B Johansson serg Gabriellson öfurir K Karlsson öfurir Ahman furir Nilsson furir Lundberg

KOMMENDERINGAR UTOM
 REGEMENTET

Major Schyllander, US Kapten Blomqvist, US Kapten Paulson, US Kapten Nilsson, KS Löjtnant Svensson, Int S Löjtnant Melin, KHS Fanjunkare Bäck, US Furir Edsberg, AUS

Ljungans syn på saken

I år kommer Ljungan igen med ett nytt axplock av för alla T2:are välkända nunor. På vänstra sidan känner man igen general Colliander, regementschefen i lätt förklädnad samt kaptenerna Funck och Ugglå samt "Eriksson i Macken". På högersidan kan man identifiera förrådsförman Högberg, sergeant "Napoleon" Nilsson, kaptenerna Bodemark, Swallingsson och Almén samt löjtnant Jundin och förvaltare Hansson.

UTBILDNINGSORGANISATIONEN — HUR KOMMER DEN TILL?

På mittuppslaget av detta nummer finner Du en översikt över utbildningsorganisationen. Det ligger ett långvarigt och ansvarsfullt arbete bakom dess skapande.

Arbetet påbörjades redan i oktober förra året vid inskrivningsförrättningarna. De värnpliktiga registreras och bedöms ur olika synpunkter, en grovsortering äger rum.

Sedan resultatet av inskrivningsförrättningarna sammanställts, gör arméledningen en tilldelning av värnpliktiga till de olika truppslagen, in- och utryckningsdagar fastställas m.m. Strukturen av den blivande åldersklassen kan man få en uppfattning om genom att studera årets första generalorder, vanligen kallad "go nr 1", som kommer på nyåret.

Enligt denna fick T 2 i år 500 värnpliktiga ur åldersklass 55 och 56. I början av februari lämnar regementet uppgift till chefen för armén om behov av specialutbildning, dels sådan som ordnas centralt (för hela armén) t. ex. kommissarier, bandtraktormekaniker, röntgenmanskap o. s. v., dels truppslagsvis (gemensamt för T 1 — T 4) ordnad specialutbildning t. ex.

MINNEN... (Forts. fr. sid. 7)

dant sätt! för övrigt: mitt namn är Adelsvärd". Den fricke Olle såg förvånad upp och svarade i ogenerad ton: "Detta var ett egendomligt sammanträffande, mitt namn är Olle Svärd".

Punkt slut! Leve gamla minnen!

"Trumpetaren nr 22/1"

stabsfurirer och bärgningsmanskap, dels slutligen militärområdesvis anordnad specialutbildning, t. ex. koktrosschefer. Med ledning av det angivna behovet utfärdas därefter arméorder för den omnämnda utbildningen. Under tiden har emellertid kvalifikationskort inströmmat från de olika inskrivningsområdena på regementets blivande värnpliktskontingent.

Med ledning av dessa sker en fördelning på olika utbildningslinjer (motor-, sjukvårds-, trafik m. fl. linjer) beroende på vars och ens fallenhet i den mån man kan utläsa detta av handlingarna, och det går ganska bra.

På utbildningsavdelningen göres därefter upp ett förslag på bat-, kompani- och plutonsindelning, befälet fördelas, varvid det tyvärr ofta visar sig att efterfrågan är betydligt större än tillgången. Man måste nämligen observera att det vid T 2 icke endast utbildas de 500, som enligt "go nr 1" utgör åldersklassen. De utgör endast halva styrkan. Ytterligare tillkommer nämligen både värnpliktiga läkare (ca 200 st.) och värnpliktiga i sjukvårdstjänst ur andra truppslag (i år kavallerister, artillerister, luftvärnsartillerister och signalister).

Den sistnämnda styrkan uppgår till ca 200 man. Vidare skall T 2 förses ett sjukvårdskontingent vid I 3 med befäl, skolor och kurser av olika slag skola organiseras och förses med befäl, tilldelas förläggningsslokaler, lektionssalar m.m. Kompa-

Assar Anderssons

Blomsterhandel

Kungsgatan 11, Skövde

TELEFONER:

Affär. 217

Bost. 328

nierna skola ha motorfordon, ammunition skall fördelas, dagordning och måltidsordning uppgöras, utbildningsanordningar sättas i stånd, nya anordningar byggs och utexperimenteras. Det nämndes ovan, att en fördelning efter vars och ens fallenhet gjordes med ledning av handlingarna från inskrivningsförrättningen, men det är uppenbart, att man med hjälp endast av dessa papper icke kan nå slutmålet — rätt man på rätt plats. Först efter inryckningen, då de värnpliktiga under flera veckor, ibland månader, har visat vad de i praktiken förmår, och erforderliga omflyttningar verkställts, har utbildningsorganisationen fått den stabilitet, som är nödvändig för ett gott utbildningsresultat.

Gustaf Walidén

Hagstens Järnhandel AB

SKÖVDE

Tel 28 & 1428

SÄLJER:

Järn - Maskiner - Redskap

Sport- och Hushållsartiklar

Cyklar

Bli instruktör vid T 2

Ett framtidsjobb

för driftiga pojkar i åldern 16—20 år.
Rådfråga Rekryteringsofficieren, T 2
Skövde

VID BEHOV AV

Ur och Glasögon

vänd Eder förtroendefullt till

WESTINS

UR- & OPTISKA AFFÄR

Telefon 334

Skövde

Klipp ur regopärmen

1 Utnämningar

Från 1/9 1954 till löjtn vid intkåren löjtn vid kav Lennbrandt (plac T2).
Från 1/4 1955 till överste och regementschef för T3 överstelöjtn Diurlin.
Från 1/4 1955 till major kaptenen vid trtrp Stahre.
Från 15/10 1954 till major i armén kapt R Lexander.
Från 1/10 1954 till kapten vid trtrp förordnade kapt Elowson.
Från 1/10 1954 till löjtn vid trtrp fänr Dahlberg.
Från 1/10 1954 till batläk vid T2 leg läk Söderberg.
Från 1/2 1955 till kapt i trtrp res löjtn i res L O Wrååk, W G J Mann, P H H Fornaeus, L A Stenström, A T V Rådmark och A A Näslund samt till löjtn i trtrp res fänr i res AB Hörlén, U G L Rådmark, B H M de Verdier och J E Hellström.
Från 1/4 1955 till kapt i med förordnande vid trtrp löjtn C C G Uggla.

2 Antagning

Från 27/8 1954 till fänr offasp Ottoson och Bergerbrandt (plac T2).
Från 28/8 1954 till serg vid trtrp furir O Andersson (plac T2).
Från 1/10 1954 till serg i trtrp res furir Hägg (plac T2).

3 Förordnanden

I arvodesbefattning från 1/4 1955 t v fanj i kav res E E Lundstedt som exp-uoff vid pdet.
Fanj/R Åwall som förrädsuoff vi fo 35.
Serg/R Åkemo som förrädsuoff vid förrädsort H.

4 Placeringar

Från 1/8 1954 vid T3 L/R Alverud (T2).
Från 1/10 1954 vid T2 kapt Schulte (kompek).
Från 1/10 1954 vid T2 fanj Lingnert.
Från 1/11 1954 vid T2 kapt Bager-Sjögren (regstabsch).
Från 1/11 1954 vid Ast/Träng kapt Danell.
Från 1/11 1954 vid P4 thv Nordström.
Från 1/11 1954 vid T2 thv Sandberg (A4).
Från 1/10 1954 som moboff vid reg kapt frih Funck.
Från 1/4 1955 vid T2 löjtn Hallenberg (T1).
Från 1/3 1955 vid T1 kapt Elowsson.
Från 15/10 1955 vid T2 kapt Lindahl (Ast).
Från 1/10 1955 vid Lv 5 som regint kapt Sohlberg.

5 Tjänstgöring

Kapt Sohlberg i Korea 17/1—30/9 1955.
I vakant beställning kapt/PA Viktorsson 1/4—30/9 1955.
Kapt Schulte vid ast från 15/10 1955 t v.

6 Nädevedermälen

Kungl Maj:t har 8/10 1954 till betygande av Sitt nådiga välbehag över rådighet, ådagalagt mod och behjärtat handlings-sätt vid räddning av en yngling från att drunkna vid "Trängbadet" vid Nora-sjön 23/8 1954, tilldelat fanj S Johanson medaljen i silver av åttonde storleken med inskrift "För berömliga gärningar" att i högblått band med gula kanter bäras på bröstet.

H M Konungen har i nåder utnämnt till riddare av Kungl Svärdsorden första klassen kapt Viktorsson.

7 Adjutant hos H M Konungen

Kapt Svallingson har från 15/10 1954 utnämnts och förordnats att vara adjutant hos H M Konungen.

8 Tillstånd att kvarstå i reserven

Löjtn i a Hedström t om 31/12 1955.

9 Avgång ur reserven

Löjtn/R Murelius från 6/5 1955.

10 Avförda ur rullorna

(pga uppnådd åldersgräns)

Kapt i a Augustsson och löjtn i a Carlsson från 1/5 1955.

Fanj/R Bågenholm från 13/4 1955.

N. J. Frisk

Måleriaffär

Skövde

— Tel. 413 —

*Gynna
annonsörerna!
De gynna oss!*

BEFÄLSFÖRING

Kapten A:s yngre broder B hade nyligen befordrats till major. Under en större fälttjänstövning var major B bataljonschef och bland hans kompanichefer återfanns kapten A.

Vid ett tillfälle hade bataljonschefen en redogörelse för läget inför en samling högre officerare ur övningsledningen. Mitt under den högtidliga akten kom en ordonnans från kapten A springande med andan i halsen. Han avbröt bataljonschefen och skrek med hög röst: "Major — order från kapten — kapten har ramlat omkull och slagit sitt kikarfodral i en sten så all konjakten runnit ur. Får han inte majorns flaska med detsamma så skiter han i alltihop och går hem!"

11 Avsked med ålderspension

Kapt Viktorsson från 1/4 1955.

S. Johanssons

Glasmästeri
SKÖVDE
Telefon 246

INRAMNINGAR

BILGLAS

SLIPNINGAR

För snabb och välgjord radioservice

Ring 5040 eller 5041

H. Nyholms Radio
Gamla Kungsvägen 17, SKÖVDE

Klipp ur orderpärmarna för 50 år sedan

Vår driftige sekreterare har från Krigsarkivet i Stockholm införskaffat gamla orderpärmar, snyggt och pryddigt handskrivna. Efter vederbörlig dammning och luftning ha vi saxat en del order som berör flyttningen från Karlsborg. Även en del andra order ha ett visst kuriositetsintresse då de visar att utvecklingen vid T 2 inte stått still under de sista femtio åren. Ytterligare kommentarer torde vara överflödiga!

EXTRA KÄRORDER DEN 24. JAN 1905

Försättning för inspektionen
den 25. jan 1905

En bataljon kommande från norr har varit i strid vid Kanalen, norr om Rödesund.

Hjälpförbandsplats är upprättad i närheten af landsvägen, omkring 500 met norr om Kanalen.

Kl 9.30 fm är kanalöfvergången tagen och sårade kunna upphämtas. Meddelande ingår samtidigt, att stöd kan påräknas af en kl 10.30 fm vid Svanvik upprättad hufvudförbandsplats.

(Mellan Kanalen och Svanvik anses inga byggnader finnas.)

Särskilda bestämmelser

Hufvudförbandsplatsen skall af Regementsläkaren uppsättas inomhus. Till förfogande ställs 1 förbinderivagn, 1 packvagn och 2 sjuktransportvagnar.

Hjälpförbandsplatsen skall af bataljonsläkaren upprättas. Till förfogande ställs I. bat:s förbinderivagn och skyddstältdeklar. Chefen för III. kompaniet skall från I. och II. kompanierna rekvirera nödigt antal hästar, kuskar och handräckningsmanskaper.

Frukostmålet utspisas för i öfningarna deltagande manskap på tider som af kompanicheferna med köksföreståndaren öfverenskommes. Inspektören hämtas genom 1. kompaniets försorg vid hotellet kl 9.15. Till läkarne lemnas skjuts eller ridhästar från 1. kompaniet. Öfningen afser att visa etableringen i detalj af förbandsplatserna med hänsyn till årstiden, tillgång till materiel och öfriga hjälpmedel.

KÄRCHEF

KÄRORDER DEN 20 AUGUSTI 1905

1 Enligt i dag ankommet meddelande inspekterar Arméförschefen kåren i morgon.

2 Enligt meddelande från arméfördelningschefen skall kårens förlägningsort från och med den 1. instundande oktober vara Sköfde.

KÄRORDER DEN 1 SEPTEMBER 1905

1 — — — —

2 För afhämtning från järnväg och intagning af persedlar och materialier i kårens förråd i Sköfde skall nedanstående kommendering afgå till Sköfde den 4 dennes, nämligen

kökskommendering

1 dist korpral (12 Länder) och 2 man (kockar) från 3. kompaniet.

handräckningskommendering

1 korpral och 7 man (företrädesvis militärbetare) fr 1 kompt; 1 kusk 7 man (företrädesvis militärbetare) 1 par hästar och en arbetsvagn med packstege från 2. kompt.

Af ofvanstående kommendering skola kuskar och en man från 2. kompt med ofvannämnda hästar och arbetsvagn föras landsvägen till Sköfde med afmarsch kl 8 fm. Å fordonet medtages så mycket furage, som kan lastas därå.

Efter framkomsten till Sköfde träder kommenderingen under sergeant Bromans befäl.

Manskapet förlägges i ett logement å n b i kasern.

Utspisningen sker enl nu gällande utspisningsstat och efter de närmare bestämmelser ang proviantering m m som af tf Regementsintendenten meddelas.

För proviantens tillagning och utspisning disponeras tv kök och tambur tillhörande norra sergeantslägenheterna å n b i underofficersbyggnaden.

Manskapets sängar och sängutredning samt öfriga persedlar äfvensom erforderlig köksutredning, utspisningsmateriel och kokved skall i morgon och måndags morgon inlastas å en härför rekvirerad täckt godsvagn hvilken medföljer tåg n:r 165 kl 7.16 fm d 4 dennes.

GARNISONSORDER

DEN 23 SEPTEMBER 1905

Kungl. Göta trängkår uttrycker i och för kårens förflyttning till Sköfde från fästningen, tisdagen den 26. dennes. Kåren emottages och aftackas af kommandanten kl 4 em å paradplatsen. Kårexpeditionens adress blifver fr om den 28. dennes Sköfde.

Karlsborg som ofvan

O. SYLVANDER

Kommandant

EXTRA GARNISONSORDER

DEN 23 SEPT 1905

På grund af utbruten difteriepedemi skall Emma i Wallens lokal tv hållas stängd med lås och är det enhvar förbudet besöka densamma.

Karlsborg den 23 sept 1905

N HOLMGREN

Kommandantsadjutant

EXTRA KÄRORDER DEN 25 SEPT 1905

1 Kompanierna och Intskolan skola i morgon kl 3.55 em vara uppställda å uppställningslinien utrustade för att anträda tre dagars öfningsmarsch samt aflämnas till mig, hvarefter kommandanten kommer att aftacka truppen, som därmed upphör att tillhöra Karlsborgs garnison.

2 Till sjukvårdskomp lämnas för marschen 2 ridhästar, 2 par draghästar med kuskar fr 1. samt 1 ridhäst och 1 par draghästar samt kusk fr 2. kompt och till intendenturskolan 1 par draghästar jämte kusk från 2. kompt.

3 För bestridande af intendenturtjänsten vid kompanierna under marschen och öfningarna beordras nödig personal ur intendenturskolan.

4 För iordningställande af etablissementets lokaler och kasernområdet efter utryckningen i och för en blifvande aflämnning kvarlämnas från 1. kompt 1 korpral 10 man samt af 2. kompt förutom 3 skriftblädder 5 man och af 3. kompt möjligen befintliga mindre marschdugliga, hvilka ställas under tygofficerens befäl och senast med morgontåget d 28 dennes skola afgå till Sköfde.

5 Löjtnant Tannlund tjänstgör under marschen hos mig såsom adjutant, hvarjämte beriden ordonnans till mig och en velocipedordonnans till adjutanten lämnas af 1. kompt.

6 Mitt och adjutantens bagage medföres under marschen af 1. kompt.

7 Regementskvartermästaren och Tjefregimentententens jämte öfrig personal i cheffexp och förvaltningen kvarstanna vid afmarschen för att ombesörja expeditionens förflyttning till Sköfde dit de snarast möjligt afgå med bantåg för expeditionens ordnande i det nya etablissementet.

8 Under marschen anordnas telefonpåsning d 26 kl 5.30—7 em i Mölltorp, den 27 kl 7—12 i Tibro gästgifvaregård samt 2—9 em i Igelstorp H Åstrand i och för nödiga tjänstemeddelanden, hvarefter kårexpeditionens adr fr om den 28 ds är Sköfde.

9 Musikunderofficeren tjänstgör under marschen hos undertecknad och göres beriden fr 2. kompt där han jämväl erhåller plats för sitt bagage.

10 Förutom den i KO den 20 dennes p 5 omnämnda reservportionen som utspisas den 27 ds medföres aftonmålet för den 26 samt förfrukost och frukost för den 28 ds.

11 Bataljveterinären göres beriden och erhåller plats för sitt bagage vid 2. kompt.

KÄRCHEF

En som var med 1905

En gammal trängsoldats minnen

"Till flydda tider återgår
min tanke än så gärna.
Mig vinkar från förflutna år
så mången vänlig stjärna.
Välän! Vem följer nu mitt tåg
till 'Bottensjön där Gråbo låg?'"

Lantbrukaren Lars Wicktor i Brobacken, Borgunda, berättar:

"År 1905 var jag volontär vid 2 kompaniet. Från den sommaren har jag endast trevliga minnen. Vi var 10 rekryter på kompaniet, och skolorna var då kompanivis. Som skolechef hade vi den hyggelige löjtnanten Hammarström samt sergeant Johansson och distinktionskorpral Östlund. Som synes rådde ingen befälsbrist.

Sommarens övningar var omväxlande och trevliga. Inre tjänst, exercis, ridning och körövningar var dock stående program. En vecka vid Bottensjön blev ett angenämt avbrott. Vi skulle då lära oss att tillämpa kokinstruktionen. Naturligtvis hade vi hästarna med oss. Två man åt gången var kokkar, vi andra badade hästarna och oss själva och hade det bra. — Jag minns att maten vi lagade var mycket god.

Från en fälttjänst på Vabergets slutning kommer jag ihåg att där växte mycken svamp. Vi fick då order att sprida skyttelinje och insamla så många kantareller vi kunde få ner i våra mattornistrar. Vi tyckte det var intressant, men själva fälttjänsten fick vi genomgå efteråt.

Vår löjtnant var nog lite originell ibland. Jag minns en lördag, då vi hade exercis i trängparken. Vi var då klädda i gula skinnbyxor, vapenrock och livrem med sabel.

Eftersom vi gick i linje kom vi rakt ut i sjön och fortsatte, tills vi skulle börja simma. Då kommenderade löjtnanten halt och avdelning helt om marsch, men helomvändningen blev dålig och även sammanhållningen i linjen. Han förklarade sedan att han ville se om vi var rädda för vatten, och så fick vi på en bakväg marschera till våra logement.

Men den största händelsen det året var då vi flyttade från Karlsborg till Skövde.

På grund av unionskrisen med Norge ökades bevakningen vid Vaberget, Kruthuset och Högvakten, och posterna dubblerades. All annan personal gick åt för packning och transport av materiel som med järnvägen skulle föras till Skövde. Sjukvårdsmaterielen packades in i sina vagnar och så fick vi rekryter under löjtnant Hammarströms befäl köra fordonen till Skövde. Vi hade då handhästar och sadlar med oss och låg över natt i Skövde, och dagen därpå red vi tillbaka till Karlsborg.

Så var då äntligen den stora dagen inne, då vi skulle marschera från Gråbo. Sista kvällen gick tapto och tystnad kl. 20.00. Detta av orsak som jag ej vill berätta här. Utryckningsdagen fick vi först bära ned våra sängar och lasta dem vid järnvägen. Så småningam blev det uppställning för avmarsch till Skövde. Först översten på sin Frey och staben, därefter en fordonsavdelning och sedan kompanierna i nummerordning.

Artilleriet och ingenjörskåren stod uppställda under sina chefers befäl. Musikårerna stod främst och spelade Kungl. Göta Trängkårs paradmarsch. Det blev noggrann marsch ner genom Götiska Valvet. Om jag ej minns alldeles fel, så gick Högvakten i gevär, då vi marscherade förbi. Klädseln var då den gamla blå uniformen med blå krage och blåkantad vapenrock och vita kapellsnören på ärmuppslagen. Samtliga fick bära packning.

Första dagen gick marschen till Fagersanna. Där övernattade vi i bölador. Kokvagnar fanns ej på den tiden, utan maten tillagades i kokpropor och kokkärl. Matlagningen blev inte så lyckad, och ärtorna var nog hårda många gånger. Några närmare detaljer om denna marsch har jag ej i minnet, ty den utfördes som en vanlig fälttjänst. Troligtvis låg vi över natt i Sventorp och kom till Skövde på tredje dagen.

Det var nog utan saknad både befäl och manskap vände Karlsborg ryggen. Det är inte så gott att komma ihåg alla detaljer efter femtio år. Det blev ju ett stort ombyte att rycka in i nybyggda kaserner i Skövde mot vinden på slut-

värnet i Karlsborg. Det enda som fattades var marketenteri. Det fanns bara ett kafé som varit för arbetarnas räkning, när kasernen byggdes. Det fick stå kvar sedan.

Ja, så var vi då installerade i Skövde, och allt gick som vanligt. Det kunde nog vara mer att berätta, men minnet sviker, vilket väl får vara förlästat efter femtio år.

Om jag ej kan berätta alla små händelser som voro förknippade med livet i Karlsborg och flyttningen till Skövde, så är detta vad jag särskilt kan framhålla från året 1905."

Ahlstrands

Målerifirma

SKÖVDE

Etablerad 1875

DELAKTIGHET?

Förr måste man för att få barn tillägg till lönen anmäla födelser till regementschefen. Stabschefen vid ett mellansvenskt regemente hade fått in en sådan anmälan från en av regementets subalterner. Stabschefen försåg rutinmässigt handlingen med påskriften:

"Haft del. Regementschef."

Papperet blandades med andra handlingar och föredragning av dagens post inför regementschefen ägde rum. Just då chefen skulle sätta sitt namn på papperet råkade han se stabschefens illmariga uppsyn. Han hejdade sig och sade: "Nä du — mej lurar du inte!"

Försäljer Allt för bilbranschen

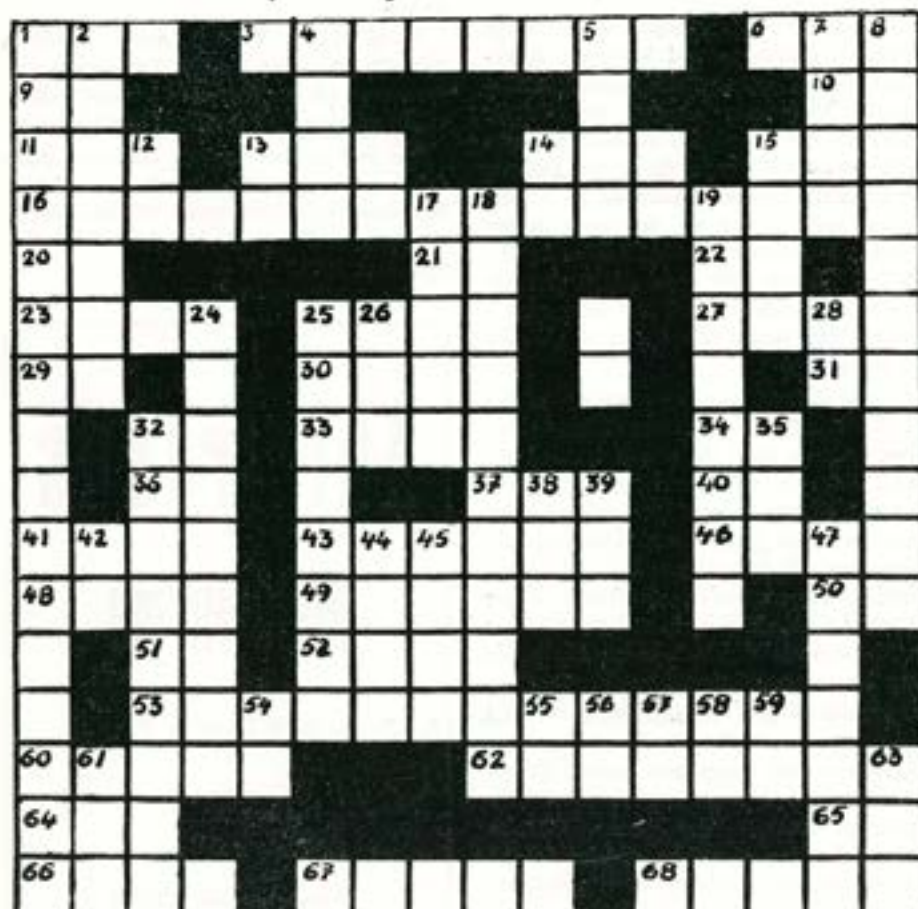
S. Olssons Biltillbehör

Trädgårdsgatan 7 - SKÖVDE
Tel. 2434, 3434, bost. tel. 2404

Tillverkar
NYCKLAR
till alla
bilmärken

Marschruta på linje och kolonn

LINJE

1. I Nordnorge och Sydafrika
3. Före uttryckningen
6. För småprylar
9. Ofta bo för fästingar och andra otrevliga småkryp
10. Förkortat femininum i folkmun
11. Utdelar första pris i plöjningstävlan
13. Lämpligt svar till uppkäftig
14. Kapacitetsbegrepp för transportförband
15. Bör den veke soldaten bli
16. Fordomtina stridsgrupperingar
20. Civil flygplansbeteckning
21. C A språkrör
22. International Press
23. Ofta resultat av två man om en flicka
25. En liten kraftig en
27. Ofta Sven Duvas svar
29. Framliden skämttecknare
30. Modern avfälling
31. Får soldaten ofta göra vid drillövningar
32. Högberg för anspansutbildning som kanske försvinner
33. Gör tältspisen ibland
34. Brådsåkande
36. Ekorre utan korr
37. — fast, slå hårt
40. Veckoblad
41. Det gör inte ett —
43. Hoppas man soldaten gör vid revelj

46. Tycka
48. "Kulor och plåt" för gommen
49. Äro inte lögnare
50. Bestämmer vad vi skall betala för varan
51. Skärt blad
52. Nedbantad
53. Är Götasalen en av Skövdes bästa
60. Värmande i bivack
62. Ny sådan håller på att genomföras vid trängen
64. Hämtning av bensin
65. Gammat
66. Kungl Göta trängregemente
67. T 2 chef efter 1/7 1949
68. Bör man ha gjort med bilen efter långkörning

Kassörens vädjan

Glöm inte att inbetala årsavgiften så snart Du fått inbetalningskortet.

Årsavgiften är minst 3: — kr.

Skriv tydligt namn och adress på talongen.

Skövdeföreningens postgiro är 95882.

Adress: Kamratföreningen T 2, Skövde.

Med hälsningar!

Bengt Öman

I Götaträngaren introduceras i år en ny verksamhetsgren till nytta och nöje för kamrater i och utom tjänsten. Meningen är att friska upp minnen och begrepp från militärlivet.

Den först öppnade rätta lösningen medför det förnämliga förstapriset som innebär Götaträngaren fritt under fem år. Andre pristagaren får tidningen under fyra år o. s. v. till femte pristagaren som får njuta av kamratbladet under nästkommande år utan att behöva betala för det.

Övriga pristagare få nöja sig med den ovanskliga äran och tillfredsställelsen med att ha utfört ett gott arbete.

Lösningarna insändes till kapten S. Fischer, T 2, före årets utgång.

KOLONN

1. Ägnas detta nummer delvis
2. Bruka makter sig med varandra
4. Intendenturöverhögheit
5. Näst högsta träffarna
7. Kan det göra i april
8. Aviseras då och då i detta blad
12. Stor organisation
13. Till på landet
14. Varm dryck
15. Säkerhetspolis
17. Får bilkompanisterna lära sig
18. Bör en soldat vid bilkompani utbildas till
19. Användbar vid komp- och regaften
24. Retoriskt hjälpmedel
25. Uniform för civilt fältarbete
26. Intendenturförråd
28. Klagomur
32. Kan knutte utan skinn få
35. Hästens mule
38. Hårda sådana militärt önskvärda
39. Tillbehör till öbåt
42. Djurljud
44. — gubbe, tyckte Paavos hustru
45. Soldat med tecknisenaren i höjd med huvudet
47. Använde man förr puts matta till
54. Finns i skyttegrupp
55. Motortävlingsform
56. Finns vid underhållsforbanden endast vid intendenturen
57. Grunden för arméns verksamhet
58. Skivtyp
59. Nyutnämnd fänrik
61. Otrevligt kombinerat med snö — trevligt kombinerat med fest
63. Gulbyxkär

Minnesstensfonden

För finansiering av stenen i Karlsborg mottages tacksamt hur stora bidrag som helst. Sätt in dem på postgirokonto 95882 och skriv på talongen "Minnesstenen".

Kommitté

CYKELCENTRALEN SKÖVDE

(K.-G. Janson)

Tel. affären 152
ankn. verkst. 152
kontor 3552

Cyklar

Motorcyklar

Mopeder

Sport

Reservdelar

Reparationer

SKÖVDE AUTO - SERVICE

Tel. 271

SKÖVDE

Tel. 4003

Auktoriserad återförsäljare för HILLMAN, HUMBER och SUNBEAM personvagnar —
COMMER och KARRIER lastvagnar,

Fullständig bilverkstad

Bärgningsbil

Gratis hjälp

med bärgning och bogsering m. m. får Ni genom att teckna ett abonnemang i Falcks Räddningskår. 2.507 hjälpstationer i Sverige, Norge och Danmark stå dygnet runt till Eder tjänst för hjälp till fordon vid motorstopp, dikeskörning, kollision, krängel med ljuset, skada å hjul, punktering när sista reserv är förbrukad eller så snart fordonet ej kan framföras för egen maskin.

FALCKS RÄDDNINGSKÅR AB

DISTRIKTSKONTORET I SKARABORGS LÄN

Tel. 271

Skövde

Tel. 271

Bärgningsbil, dagtel. 4003, nattel. 2694, 3271, 3783

Ring 271 el. 3271 o. tala med distriktsinspektör DAVID JÖNSSON, som lämnar Eder upplysningar

... som bruksvagn

Över 50.000 svenskar har valt Volkswagen. Den ettriga, luftkylda motorn, det geniala fjädringssystemet och de låga drifts- och underhållskostnaderna — allt samverkar till att göra Volkswagen till vagnen värd att vänta på.

... som tävlingsvagn

Åter och åter bevisar Volkswagen sin överlägsenhet även på smala, krokiga och svårforcerade vägar där de största krav ställs på styrka, snabbhet, framkomlighet och väghållningsförmåga. Volkswagen är vagnen för svenska vägar.

... i service

Över 300 auktoriserade VW-verkstäder över hela landet. Ett vitt utgrenat servicenät över hela Europa. 532 riktpriiser på verkstadsarbeten utesluter alla obehagliga överraskningar. Ni vet alltid på förhand vad det kostar.

...VOLKSWAGEN nr 1

Generalagent:

SCANIA **VABIS**

Södertälje